

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, v právní věci žalobce: **P. F.**, bytem, zast. JUDr. Lubošem Komůrkou, advokátem se sídlem Benešova 8, Jihlava, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, Oddělení ostatních správních činností, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 06.05.2016, č.j. KUJI 37451/2016, sp.zn. OOSČ 258/2016 OOSC/84,

t a k t o:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I.
Vymezení věci

Žalobce se domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, odboru dopravy (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 09.03.2016, č.j. MMJ/OD/24285/2015-14, JID: 41671/2016/MMJ (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).

Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z přestupků podle ustanovení

§ 125c odst. 1 písm. d) a písm. k) silničního zákona, spáchaného ve formě zavinění z nedbalosti. Přestupku se dopustil porušením ustanovení § 5 odst. 1 písm. f), § 11 odst. 1, § 47 odst. 2 písm. d) a § 47 odst. 3 písm. g) silničního zákona, neboť dne 12.10.2015 v době od 15:25 hod do 16:45 hod jako řidič osobního motorového vozidla, reg. zn., nejel v obci Hybrálec u domu č.p. 133 ve směru jízdy k centru obce při pravém okraji vozovky a při míjení se s protijedoucím vozidlem, reg. zn., řidiče P. F. došlo ke střetu. Svým jednáním způsobil dopravní nehodu, přičemž na místě nehody nese-psal společný záznam o nehodě a z místa nehody odjel. Následně při šetření dopravní nehody v obci Plandry v areálu zemědělského družstva odmítl spolupracovat při zjišťování skutkového stavu a rovněž odmítl se na výzvu policisty podrobit vyšetření ke zjištění, zda nebyl ovlivněn alkoholem.

Za spáchání přestupku byla žalobci v souladu s ustanovením § 125c odst. 4 písm. a) a odst. 5 silničního zákona s odkazem na ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a c) a ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), uložena pokuta ve výši 37.000,- Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel po dobu 18 měsíců ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí. Současně byla žalobci podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a vyhlášky č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,- Kč.

II.

Obsah žaloby

Žalobce nejprve velmi obsáhle shrnul průběh správního řízení, a to především obsah původního rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 09.12.2015 i obsah odvolání proti tomuto rozhodnutí. V odvolání uváděl, že v okamžiku učinění výzvy policisty k předložení dokladů a podrobení se vyšetření na přítomnost alkoholu v krvi nebyl osobou v provozu na pozemních komunikacích, nýbrž osobou pohybující se na pozemku v jeho vlastnictví, který není pozemní komunikací. Na místě dopravní nehody (tedy 1,5 hodiny před výzvou policistů) uznal svoji chybu a byla vyřešena škoda na vozidlech. Ve věci nezůstalo nic sporného, a tudíž neměl důvod domnívat se, že by požitím alkoholu po návratu do objektu v jeho vlastnictví porušil ustanovení zákona. Neměl důvod očekávat šetření Policie ČR (dále též „PČR“). Stran jeho dokladů a dokladů od vozidla nebyl důvod pochybovat o tom, že se jedná o jeho vozidlo, a proto nebyl dán důvod ověřovat doklady od vozidla. V odvolání totiž uvedl, že nebyl osloven v situaci, kdy by byl řidičem motorového vozidla, a proto nebyl důvod předkládat řidičské oprávnění. Žalovaný následně původní rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. Správní orgán I. stupně nedostatečně zjistil skutkový stav tím, neboť neprovedl výslech svědků.

Správní orgán I. stupně i následně pokračoval ve svých procesních pochybeních. Poté, co bylo žalobci doručeno předvolání k ústnímu jednání na den 09.03.2016, se obrátil na svého advokáta s žádostí o zastupování ve věci. Schůzka s advokátem pak byla dohodnuta na den 07.03.2016. V mezidobí byl advokát ustanoven Okresním soudem v Jihlavě obhájcem v závažné trestné činnosti řešené PČR a bez časové rezervy byl

vyrozuměn, že v den nařízeného ústního jednání, tj. 09.03.2016, se musí zúčastnit jako obhájce vyšetřovacího úkonu. Dne 07.03.2016, tj. po podpisu plné moci, písemně informoval správní orgán I. stupně a s odkazem na uvedenou skutečnost omluvil svoji i žalobcovu přítomnost při ústním jednání a požádal nařízení jiného termínu (žalobce požadoval svou přítomnost při ústním jednání). Tuto skutečnost dne 7.3.2016 rovněž sdělil telefonicky správnímu orgánu I. stupně, konkrétně pracovníkovi Janu Zelenému. Správní orgán I. stupně tedy dne 07.03.2016 obdržel plnou moc zmocněnce společně s jeho řádnou omluvou, jakož i omluvu neúčasti žalobce při ústním jednání a požadavek o nařízení nového termínu ústního jednání a o vyrozumění o všech úkonech ve věci. Správní orgán I. stupně i přesto v nepřítomnosti žalobce i jeho zmocněnce provedl důkazy a rozhodl. Argumentoval přitom, že se žalobce bez řádné omluvy nedostavil k projednání přestupku ve stanoveném termínu. Po výsledku svědků v nepřítomnosti žalobce a jeho zmocněnce správní rozhodl. Žalovaný pak přistoupil k hodnocení omluvy žalobce a jeho zmocněnce stejně jako správní orgán I. stupně. Správnost svého rozhodnutí pak opřel právě o výsledky svědků, jež proběhly v nepřítomnosti řádně omluveného žalobce a jeho zmocněnce. Dle žalobce se žalovaný nevypořádal ani s odvolacími námitkami.

Žalobce zdůraznil, že v nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu (ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích). Správní orgán I. stupně tak dle žalobce protiprávně znemožnil žalobce zúčastnit se procesních úkonů, klást svědkům otázky a v návaznosti na jejich výpověď navrhopat případné další důkazy, a žalovaný tento protiprávní postup akceptoval. Rovněž se správní orgány nevypořádaly s námitkami žalobce, tj. za jakých okolností probíhalo vyšetření ke zjištění, zda nebyl ovlivněn alkoholem tak, jak žalobce popsal výše v podané žalobě.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný ve svém vyjádření především uvedl, že se obsah žaloby shodoval s námitkami uplatněnými v odvolání. Odkázal proto na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém se s těmito námitkami vypořádal.

IV.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu

Ve správním spise se nachází mj. Oznámení přestupku, zpracované PČR, Krajským ředitelstvím policie kraje Vysočina, Územního odboru Jihlava, Dopravního inspektorátu, ze dne 04.11.2015, č.j. KRPJ-536-20/DNJI-2015-NYK, záznam o přijatém oznámení ze dne 12.10.2015,

č.j. KRPJ-536-21/DNJI-2015-NYK. Součástí správního spisu je i úřední záznam ze dne 22.10.2015, č.j. KRPJ-536-12/DNJI-2015-NYK, o podání vysvětlení žalobcem. Žalobce uvedl, že dne 11.10.2015 před 15:30 hod jel se svým vozidlem v obci Hybrálec ve směru od Jihlavy, náhle nezvládl řízení, přešel s ním do protisměru, kde levou přední částí narazil do levé přední části protijedoucího vozidla. Poté oba zastavili a vystoupili z vozidel. Žalobce řekl druhému řidiči, že si je vědom zavinění, ale nechce nic řešit přes pojišťovnu a ať za

ním jede do jeho firmy v Plandrech, že mu dá peníze za vzniklou škodu. Tímto považoval věc za vyřešenou a odjel do Plandru. Ve firmě potom vypil 0,5 litru vodky a následně přijela PČR. Protože nic neporušil, odmítl opakovanou dechovou zkoušku i lékařské vyšetření a odběr krve. Před dopravní nehodou alkohol nepil. Doklad o pojištění odmítl předložit, protože věc přes pojišťovnu nechtěl řešit.

Z úředního záznamu ze dne 15.10.2015, č.j. KRPJ-536-8/DNJI-2015-NYK, o podání vysvětlení řidiče Pavla Fatra vyplynulo, že dne 12.10.2015 jel se svým vozem cca před 15:30 hod v obci Hybrálec a za ním jelo vozidlo Tatra. V místě před domem č.p. 133 jel při pravém okraji vozovky, přičemž v protisměru se vyřítilo osobní auto a jelo prostředkem silnice. Snažil se uhnout co nejvíce vpravo, začal brzdit a troubit, přesto však došlo k nárazu. On a řidič T., pan D., nafotili poškozená vozidla. Řidič ze Š. (žalobce) mu nabídl 2.500,- Kč za vzniklou škodu. Řidič F. však trval na to, že chce věc řešit oficiální cestou a peníze si od něj nevzal. Na to mu žalobce oznámil, že jede do Plandru a má jet za ním. Tento návrh řidič F. odmítl a sdělil, že zavolá policii. Nato žalobce nasedl do auta a odjel pryč. Ze špatné koordinace pohybů a chování žalobce usoudil, že byl pod vlivem alkoholu. Pan D. z něj cítil zápach alkoholu.

Z úředního záznamu ze dne 20.10.2015, č.j. KRPJ-536-11/DNJI-2015-NYK, o podání vysvětlení řidiče V. D. vyplynulo, že dne 12.10.2015 jel obcí Hybrálec s vozidlem T., přičemž před ním jelo vozidlo VW. Náhle se v protisměru vyřítilo stříbrné vozidlo Škoda Octavia, které jelo v protisměru. Řidič vozidla ..se snažil najet co nejvíc vpravo, ale přesto došlo k nárazu. Řidič vozidla Š. (žalobce) měl špatnou motoriku, gestikulaci i chůzi a byl z něj zřetelně cítit zápach alkoholu. Žalobce se poté snažil s druhým řidičem domluvit, že mu dá nějaké peníze a nezavolají policii. Když to řidič vozidla .. odmítl s tím, že chce věc řešit oficiální cestou, sedl žalobce do auta a odjel.

Ve správním spise je dále založen úřední záznam o zajištění osoby ze dne 13.10.2015, č.j. KRPJ-103739-7/PŘ-2015-160706 a Záznam protialkoholní záchytné stanice ze dne 12.10.2015. Z úředního záznamu ze dne 13.10.2015, č.j. KRPJ-103739-6/PŘ-2015-160706 plyne, že dne 12.10.2015 v 15:28 hod došlo v obci Hybrálec k dopravní nehodě, od které měl jeden z řidičů ujet ve vozidle Škoda. Vzniklo důvodné podezření, že je řidič pod vlivem alkoholu. Z operačního střediska byla dána informace, že majitelem vozidla je žalobce. Hlídka PČR PEO V-523 v obci Plandry v areálu ZD před firmou F. vypátrala dle nahlášené reg. zn. hledané vozidlo s nabouraným levým předním blatníkem a vypadlým reflektorem. Všechny vchody byly uzamčené a nikdo na výzvy k otevření nereagoval. Na telefonickou výzvu operačního střediska se k hlídce dostavil žalobce. Byl poučen a vypověděl, že vozidlo řídil. Od nehody odjel poté, kdy sdělil druhému řidiči svoje osobní údaje a nabídl mu přímé finanční vyrovnání. K požití alkoholu uvedl, že nějaký před jízdou vypil, pije celý týden, protože od něj před týdnem utekla dcera s malým synem. Obává se toho, že užívá drogy. Má strach, že život jeho vnuka je v ohrožení. Proto nemá klid, jezdí po okolí a usilovně je hledá. Hlídce poté odmítl dechovou zkoušku. Uvedl, že vše přizná a s hlídkou DN bude plně spolupracovat na objasnění okolností dopravní nehody. Během čekání na hlídku DN byl ze žalobce silně cítit zápach alkoholu, byl nervózní, neustále chtěl hledat dceru a vnuka. Hrozilo, že bude pokračovat v řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu. Po příjezdu hlídky DN žalobce odmítl předložit

řidičský průkaz, doklady od vozidla, dechová zkouška na přístroji Dräger prokázala 3,14 promile alkoholu v dechu. Opakovanou zkoušku bezdůvodně odmítl, stejně tak i možnost lékařského vyšetření spojeného s odběrem biologických materiálů ke zjištění množství alkoholu. Žalobce se dopustil správního deliktu a byla i důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat a mařit objasnění věci, a proto byl zajištěn a eskortován na protialkoholní záchytnou stanici.

Z úředního záznamu ze dne 15.10.2015, č.j. KRPJ-103739/PŘ-2015-160706, soud ověřil, že dne 12.10.2015 byla hlídka Juno 611 vyslána k šetření dopravní nehody. Bylo provedeno mj. šetření v obci Plandry u areálu firmy F., zde se nacházel žalobce i jeho zaparkované vozidlo Žalobce byl dotázán, zda řídil vozidlo dne 12.10.2015 cca v 15:25 hod v obci Hybrálec a zda měl účast na dopravní nehodě. Žalobce tuto skutečnost potvrdil a přiznal se k zavinění dopravní nehody, neboť nezvládl v zatáčce řízení, přejel do protisměru a narazil do protijedoucího vozidla. S řidičem vozidla ..se domluvil, že mu uhradí škodu a nic se nebude řešit přes pojišťovnu ani policii. Oba zajedou do jeho firmy, kde se na všem podrobně domluví. S tím řidič vozidla ... souhlasil, proto žalobce odjel. Neví, proč druhý řidič následně nepřišel. Alkohol před jízdou ani během jízdy nepil, ale jak přijel do své firmy, vypil 0,5 litru vodky. Na výzvu k předložení dokladů k provozu a řízení vozidla reagoval tak, že policistům nic nepředloží, nehodlá s nimi nic řešit a s druhým řidičem se již dohodl. Na výzvu k provedení dechové zkoušky přístrojem Dräger ji nejprve odmítl, avšak následně souhlasil. V 16:42 hod bylo provedeno odborné měření s výsledkem 3,14 promile alkoholu v dechu. Opakovanou dechovou zkoušku však již odmítl a odmítl i následné lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu. Žalobce dále uvedl, že má rodinné problémy, a proto často pije alkohol a neustále hledá svoji dceru a vnuka. Dcera s vnukem utekla z domova, přičemž je nepřestane hledat, dokud je nenajde.

Ve spise je dále založen záznam z měření alkoholu v dechu žalobce č. 3361, provedený přístrojem Dräger č. ARDL-0301, s výsledkem 3,14 promile alkoholu v čase 16:42:51 hod.

Z úředního záznamu ze dne 22.10.2015, č.j. KRPJ-536-13/DNJI-2015-NYK plyne, že žalobce byl v obci Plandry vyzván k předložení dokladů k řízení a provozu vozidla. K výzvě uvedl, že je s druhým účastníkem nehody na všem domluvený, a proto žádné doklady nepředloží a odmítá se k dané události již jakkoliv vyjadřovat.

Obsahem spisu je i Protokol o nehodě v silničním provozu ze dne 12.10.2015, č.j. KRPJ-536-1/DNJI-2015-NYK, fotodokumentace k dopravní nehodě ze dne 12.10.2015, č.j. KRPJ-536-14/DNJI-2015-NYK, náskres místa nehody. Dle výpisu z evidenční karty řidiče (žalobce) ze dne 07.12.2015, měl 6 záznamů v přestupcích, přičemž aktuální stav bodového hodnocení je 0 bodů.

Z obsahu předloženého správního spisu soud dále zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti žaloby.

Dne 23.11.2015 bylo žalobci doručeno Oznámení o zahájení správního řízení o přestupku a předvolání obviněného ze dne 18.11.2015, č.j. MMJ/OD/24285/2015-2

JID:186822/2015/MMJ, kterým byl předvolán k ústnímu jednání na den 09.12.2015 v 08:00 hod. Dle Protokolu o ústním projednání přestupku ze dne 09.12.2015, č.j. MMJ/OD/24285/2015-JID:/2015/MMJ, byly provedeny důkazy listinou dle spisového materiálu. Žalobce k tomu uvedl, že veškeré škody mezi ním a panem Fatrem byly vyřešeny. Uznal, že spolu nese-psali společný záznam o nehodě. Opakovanou dechovou zkoušku a lékařské vyšetření odmítl z toho důvodu, že pil po nehodě a byl nervózní. K odmítnutí předložení řidičského průkazu, osvědčení o registraci vozidla a zelené karty se nechtěl vyjádřit s tím, že byl na soukromém pozemku.

Správní orgán I. stupně následně vydal rozhodnutí ze dne 09.12.2015, č.j. MMJ/OD/24285/2015-6 JID:200154/2015/MMJ, kterým žalobce uznal vinným z přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) a písm. k) silničního zákona, spáchaného ve formě zavinění z nedbalosti, kterého se dopustil porušením ustanovení § 5 odst. 1 písm. f), § 11 odst. 1, § 47 odst. 2 písm. d) a § 47 odst. 3 písm. g) silničního zákona. V podaném odvolání žalobce nerozporoval skutečnost, že jako řidič osobního motorového vozidla způsobil dopravní nehodu tak, jak je v rozhodnutí popsána. S ohledem na její důsledky nepovažoval za důvodné volat k šetření nehody PCR, neboť se s majitelem poškozeného vozidla dohodl na vyrovnání škody. K odmítnutí vyšetření ke zjištění ovlivnění alkoholem a předložení požadovaných dokladů namítal, že správním orgánem I. stupně citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 1/2011-60 je použitelné za předpokladu existence na první pohled zjevné souvislosti mezi důvodem k učinění výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích jakožto řidiče. Žalobce však v okamžiku výzvy nebyl osobou v provozu na pozemních komunikacích, ale osobou pohybující se na pozemku v jeho vlastnictví. Nebyl dán žádný důvod, aby se podrobil vyšetření na přítomnost alkoholu a předkládal doklady od vozidla. Výzva PCR byla učiněna až 1,5 hodiny po dopravní nehodě. Na dopravní nehodě nezůstalo nic sporného. Žalobce proto neměl v době, kdy po návratu požil alkohol, důvod se domnívat, že by tímto porušil ustanovení zákona. Neexistoval rovněž důvod pochybovat, že se jedná o vozidlo žalobce, a tudíž nebyl důvod dokládat řidičské oprávnění. Žalovaná rozhodnutím ze dne 02.02.2016, č.j. KUJI 10654/2015, rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušila. Dle jejího názoru správní orgán I. stupně neprovedl výslech svědků a nedostatečně zjistil skutkový stav protiprávního jednání žalobce. Nelze proto postavit najisto, že se uvedených přestupků dopustil.

Žalobci bylo následně správním orgánem I. stupně doručeno dne 16.02.2016 Předvolání obviněného k ústnímu jednání ve věci přestupku ze dne 15.02.2016, č.j. MMJ/OD/24285/2015-10 JID:26229/2016/MMJ, a to na den 09.03.2016 v 09:00 hod. K podání svědecké výpovědi byli předvoláni na tentýž termín i P. F. a V.D.

Dne 07.03.2016 byl správnímu orgánu I. stupně doručen přípis právního zástupce žalobce, JUDr. Komůrky, z téhož dne. Právní zástupce žalobce předložil plnou moc k jeho zastupování. v řízení a současně žádal o vyrozumění o všech úkonech ve věci. V termínu, kdy je nařízeno jednání, se musí jako obhájce zúčastnit bezodkladných procesních úkonů ve vazební věci, a proto požádal, aby byla jeho a žalobcova neúčast omluvena. Žalobce pak trvá na osobní účasti při ústním jednání. Současně požádal, aby jednání bylo nařízeno na

jiný termín. Dle razítka správního orgánu I. stupně bylo toto podání evidováno dne 08.03.2016.

Dle Protokolu ze dne 09.03.2016 byl v průběhu nařízeného ústního jednání proveden důkaz svědeckou výpovědí pana F. Pan F. k věci uvedl, že dne 12.10.2015 odpoledne jel se svým vozidlem .. v obci Hybrálec při pravém okraji komunikace, avšak náhled proti němu vyjelo vozidlo Škoda, které jelo prostředkem komunikace. Začal brzdit a uhýbat, přesto však do něj protijedoucí řidič narazil. S druhým řidičem (žalobce) chtěl věc vyřešit oficiální cestou a sepsat záznam o nehodě. Žalobce však nic sepsovat nechtěl s tím, že mu dá nějaké peníze a bude to vyřešené. S tím svědek nesouhlasil. Z žalobce cítil alkohol a nechtěl nic sepsovat. Proto mu svědek oznámil, že nehodu oznámí PČR. Na to žalobce sdělil, že jede do Plandru a svědek za ním má přijet. Svědek mu řekl, že nikam nepojede a počká na PČR. Řidič vozidla Tatra mezitím nafotil vozidlo Š. a zavolal PČR. Žalobce na místě nečekal a odjel. Poté asi za 14 dní po nehodě se mu podařilo zjistit řidiče vozidla Škoda, kontaktoval jej a dohodli se na finančním vyrovnání za škodu, kterou mu způsobil.

Svědek V. D. k věci uvedl, že dne 12.10.2015 odpoledne jel s vozidlem Tatra po silnici v obci Hybrálec za vozidlem VW. Najednou proti nim částečně v protisměru jelo vozidlo Škoda, které nezpomalilo a narazilo do vozidla VW. Řidič vozidla VW chtěl s žalobcem vyřešit nehodu oficiální cestou, což tento odmítal. Žalobce chtěl dát poškozenému řidiči nějaké peníze s tím, ať nevolá PČR. S takovým postupem řidič vozidla VW nesouhlasil a konstatoval, že zavolá PČR. Když svědek viděl, že se řidiči nemohou dohodnout a z žalobce byl cítit alkohol, zavolal na požádání druhého řidiče na PČR. Žalobce viděl, že volal PČR, a proto odjel. Druhému řidiči řekl, ať jede za ním, že se vyrovnají. Ten to odmítl. Následně řidiči vozidla VW přeposlal pořízené fotografie z místa nehody.

Dle Protokolu správní orgán I. stupně dále uvedl, že rozhodnutí bude vydáno v nepřítomnosti obviněného, na což byl upozorněn, přičemž se on ani jeho zástupce bez důležitého důvodu k jednání nedostavili. Správní orgán I. stupně posoudil omluvu zmocněnce jako nedůvodnou, neboť si zmocněnec mohl místo sebe ustanovit substituenta, což bylo rovněž uvedeno v přiložené plné moci. Věděl-li zmocněnec žalobce o překážce, která mu bránila v účasti na ústním jednání, mohl tuto skutečnost sdělit žalobci a zastupování neakceptovat.

Dne 09.03.2016 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, v němž správní orgán I. stupně rozhodl tak, jak je specifikováno výše. Správní orgán I. stupně setrval na své argumentaci stran projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce a posouzení důvodnosti omluvy jeho zmocněnce. K námitce žalobce, že byl na soukromém pozemku, správní orgán I. stupně uvedl, že policisté dohledali obviněného podle nabouraného vozidla, které bylo zaparkované v přístupném areálu zemědělského družstva. Ani časový odstup od způsobené dopravní nehody nemůže mít vliv na oprávněnost výzvy k dechovým zkouškám a lékařskému vyšetření (odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 22.02.2011, č.j. 2 As 1/2011-60). Žalobce byl povinen se na výzvu policisty podrobit odbornému lékařskému vyšetření a s policisty spolupracovat. Obviněný byl srozuměn s tím, že na místo dorazí policisté a mohl očekávat, že ho budou

kontaktovat. Požití alkoholu po nehodě se musí zdržet řidič i v případě, kdy se jedná o nehodu s povinností jejího oznámení PČR. V posuzovaném případě však vznikla pouze povinnost sepsat společný záznam o nehodě. Provedeným lékařským vyšetřením by bylo možné zjistit, zda obviněný pil alkohol pouze po nehodě, nebo i před nehodou. Na základě předloženého spisového materiálu považoval správní orgán I. stupně spáchání přestupků žalobcem za spolehlivě prokázané.

Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo obsahově téměř totožné s nyní projednávanou správní žalobou. Žalovaný napadeným rozhodnutím toto odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Neshledal nesoulad prvostupňového rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, s právními předpisy. Námitky žalobce pak vyhodnotil jako nedůvodné.

V.

Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Žalobce především namítal, že správní orgán I. stupně nepřihlédl k omluvě žalobce, resp. jeho zmocněnce, z ústního jednání, a tudíž proběhlo ústní jednání a bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí bez přítomnosti žalobce a jeho zástupce.

Podle ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*

Řádně předvolaný účastník je ten, kterému je dle ustanovení § 59 správního řádu, předvolání doručeno do vlastních rukou alespoň pět dní přede dnem konání ústního jednání. Náležitou omluvou je taková omluva, která došla správnímu orgánu s dostatečným časovým předstihem a která byla odůvodněna důležitými důvody. Obě tyto podmínky musí být naplněny současně.

Soud v tomto směru konstatuje, že obecně je třeba považovat účast obviněného z přestupku na ústním jednání za obligatorní, a to s ohledem na povahu přestupkového řízení. Podle článku 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) má každý právo, aby jeho věc byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke

všem prováděným důkazům. Tento článek Listiny obsahově zjevně souvisí se zárukami práva na spravedlivý proces podle čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášena pod č. 209/1992 Sb.), ve znění pozdějších protokolů (dále jen „Úmluva“), které se mimo jiné uplatní při rozhodování o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění.

Evropský soud pro lidská práva vykládá pojem trestního obvinění autonomně a vychází z jeho materiálního chápání. Z hlediska judikatury tohoto soudu lze řízení o přestupku považovat za řízení, v němž se rozhodovalo o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Tomuto závěru svědčí v první řadě všeobecná povaha přestupků a řízení o nich. Pro tento závěr hovoří dále punitivní povaha i tvrdost sankcí, které za spáchání přestupků mohou být uloženy. V úvahu je třeba vzít i subsidiární poměr trestných činů k přestupkům (přestupek a trestný čin se odlišují především intenzitou újmy způsobené chráněnému společenskému zájmu). Konečně i pojem správní trestání, jímž je v nauce označován podobor správního práva, do něhož spadá i přestupkové právo, ospravedlňuje závěr, že obvinění z přestupku je svou povahou obviněním trestním. Je-li řízení o přestupku řízením o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy, požívá i obviněný z přestupku dalších minimálních práv, mimo jiné, i práva mít přiměřený čas a možnosti k přípravě své obhajoby, práva obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru nebo, pokud nemá prostředky na zaplacení obhájce, práva, aby mu byl poskytnut bezplatně, jestliže to zájmy spravedlnosti vyžadují, a práva vyslyšet nebo dát vyslyšet svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výsledků svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek jako svědků proti sobě. Efektivní uplatnění všech těchto práv samozřejmě předpokládá, že obviněnému z přestupku budou vytvořeny podmínky pro to, aby projednání trestního obvinění mohl být přítomen. Z tohoto důvodu také článek 38 odst. 2 Listiny prohlašuje právo každého, aby jeho věc byla projednána v jeho přítomnosti, za právo základní požívající ústavněprávní ochrany. Práva garantovaná v článku 38 odst. 2 Listiny se proto nutně musí vztahovat na řízení, v němž se rozhodovalo o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy, tj. i na řízení o přestupcích před nalézacím správním orgánem. Aplikovatelnost článku 38 odst. 2 Listiny na řízení o přestupcích lze ostatně dovodit i z názvu hlavy páté této Listiny (právo na soudní a jinou právní ochranu) i vzhledem k obecnému charakteru práv garantovaných v článcích 37 a 38 Listiny (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02).

Je tedy zřejmé, že povinnost správního orgánu provést v prvním stupni přestupkového řízení ústní jednání a umožnit obviněnému, aby se tohoto jednání mohl zúčastnit, představuje realizaci jednoho z esenciálních práv obviněného z přestupku. Toto právo však není bezbřehé a zákon blíže stanovuje, že za určitých okolností je možné provést ústní jednání i v nepřítomnosti obviněného. Dle názoru soudu pak posouzení, zda byly v daném případě dány důvody pro jednání v nepřítomnosti žalobce, spočívá zejména ve výkladu ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích ve slovech „bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu“. S odkazem na výše citované ustanovení tedy není podmínka účasti obviněného při ústním jednání absolutní.

Uplatnění práva na projednání přestupku v přítomnosti obviněného z přestupku předpokládá jistou součinnost jak ze strany správního orgánu, tak ze strany samotného

obviněného z přestupku či jeho zástupce. Správní orgán má povinnost postupovat tak, aby obviněnému z přestupku vytvořil podmínky pro to, aby mohl realizovat své právo na projednání přestupku v jeho přítomnosti. Jde především o nutnost obviněného řádně předvolat k jednání. Již samotná povaha práva na projednání přestupku v přítomnosti obviněného pro svou realizaci v praxi vyžaduje též jistý stupeň součinnosti ze strany obviněného z přestupku a jeho zástupce, kterou lze spatřovat např. v tom, že se fyzicky dostaví, případně se náležitě omluví, pokud se nemůže dostavit, byť se jednání zúčastnit chce.

Právo obviněného z přestupku na projednání věci v jeho přítomnosti zcela jistě může napomoci tomu, aby byl řádně zjištěn skutkový stav, a již při jednání lze realizovat právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se obviněnému z přestupku kladou za vinu, a k důkazům o nich. Realizace tohoto práva tak směřuje k řádnému projednání přestupku, jeho smyslem však není a ani nemůže být vytvoření obstrukčního nástroje, kterým by mohl obviněný efektivně bránit projednání přestupku, z něhož je obviněn (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 02.05.2013, č.j. 3 As 10/2013–32). Na obviněného z přestupku tak lze v souvislosti s výkonem práva na projednání přestupku v jeho přítomnosti klást jisté požadavky zaručující, že ústní jednání o přestupku bude možné efektivně realizovat.

Jak bylo zmíněno již výše, že přestupkový zákon koncipuje řízení o přestupku v prvním stupni jako řízení s ústním jednáním za přítomnosti obviněného z přestupku. Ústním projednáním přestupku před správním orgánem I. stupně za účasti řádně předvolaného účastníka je tedy sledována a také garantována právní jistota spolehlivého zjištění skutkového stavu věci a prokázání viny či nevinu, jakož i právo na spravedlivý proces. Vzhledem ke klíčovému významu ústního jednání v přestupkovém řízení a vzhledem k závažnosti následků nedostavení se k tomuto jednání musí proto být předvolání učiněno v takové formě, která nevzbuzuje pochybnosti, zda obviněný z přestupku byl řádně předvolán.

Stejný klíčový význam má ovšem i řádné posuzování dalších zákonných podmínek umožňujících projednat věc v nepřítomnosti obviněného z přestupku, kterými jsou odmítnutí obviněného dostavit se k projednání věci nebo nedostavení se obviněného z přestupku, resp. jeho zástupce, bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Jelikož v oblasti správního trestání platí princip presumpce nevinu a z něho vyplývající zásada rozhodování v pochybnostech ve prospěch obviněného, je potom třeba každou pochybnost v uvedených směrech vykládat ve prospěch obviněného z přestupku. Pochybnosti o tom, zda byl obviněný k ústnímu projednání přestupku řádně předvolán, tj. zda měl možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, k důkazům o nich, a možnost navrhnout důkazy na svou obhajobu, a o tom, zda se odmítl dostavit k projednání věci nebo zda se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu, postihují ve svém důsledku i zjištěný skutkový stav věci, který se stal podkladem pro správní rozhodnutí (obdobně viz rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31.10.2013, č.j. 51 A 14/2012-24).

Ve vztahu k projednávání věci je významná zejména zákonem předvídaná situace, kdy je obviněný z přestupku řádně předvolán, ale přesto se nedostaví bez náležité omluvy

nebo důležitého důvodu. Problematickým je v tomto ohledu zejména výklad použitých výrazů, resp. neurčitých pojmů, „náležitá omluva“ a „důležitý důvod“. V této souvislosti lze vycházet z judikatury Nejvyššího správního soudu, který se k otázce omluvy z ústního jednání v přestupkovém řízení opakovaně vyjadřoval. Správní orgán má s ohledem na vše výše uvedené povinnost akceptovat omluvu, která je náležitá; to předpokládá jak její bezodkladnost, tak i relevanci důvodů, o něž se opírá (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 01.08.2013, č.j. 9 As 90/2012-31). Bude vždy záviset na konkrétních okolnostech případu a důvodu, pro který se obviněný z přestupku (resp. jeho zástupce) nemohl ústního jednání zúčastnit. Dle dosavadní rozhodovací praxe pak lze za důležitý důvod považovat nejen standardní události typu nemoci či úrazu, ale také plánované zahraniční cesty (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.05.2009, č.j. 7 As 28/2009-99). Splnění uvedených předpokladů poskytuje možnost obviněnému z přestupku dosáhnout odročení jednání z důvodů spočívajících na jeho straně. Právní institut omluvy z ústního jednání o přestupku tak pro obviněného z přestupku představuje určité zákonem předvídané dobrodiní, jehož využití je však nutno spojit s požadavky, které zaručí jeho výkon, jenž nebude kolidovat se samotným účelem řízení – projednáním přestupku.

Žalobci bylo předvolání k ústnímu jednání konanému dne 09.03.2016, včetně poučení, doručeno již dne 16.02.2016. Žalobce v žalobě uváděl, že se po doručení tohoto předvolání obrátil na svého advokáta s žádostí o zastupování ve věci, přičemž schůzka byla dohodnuta na den 07.03.2016. V mezidobí byl však zvolený zástupce ustanoven obhájcem a byl vyrozuměn o tom, že se dne 09.03.2016 musí jako obhájce zúčastnit vyšetřovacího úkonu. Po podpisu plné moci, tj. dne 07.03.2016, proto zvolený zástupce žalobce písemně informoval správní orgán I. stupně o této skutečnosti, kterou uváděl jako důvod své a žalobcovy nepřítomnosti u ústního jednání. Současně přitom požádal o nařízení nového termínu ústního jednání a o vyrozumění o všech úkonech ve věci. Žalobce dále uvedl, že jeho zástupce tuto informaci dne 07.03.2016 sdělil telefonicky oprávněné úřední osobě správního orgánu I. stupně. Součástí správního spisu však není úřední záznam o uskutečnění telefonického hovoru a žalobce tuto skutečnost ani nijak neprokázal.

Soud má stejně jako žalovaný i správní orgán I. stupně za to, že omluva žalobce ani jeho zástupce nebyla důvodná. Pokud se týká omluvy z ústního jednání nařízeného na den 09.03.2016, zdejší soud obecně akceptuje, že zjistí-li zástupce kolizi dvou jednání, jichž se jako zástupce má účastnit, je nutné při posuzování bezodkladnosti a náležitosti omluvy zohlednit rovněž čas potřebný k tomu, aby si zástupce za sebe mohl nalézt substituenta. V souladu s požadavkem svědomitého výkonu advokacie stanoveným v ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, postupuje pouze takový zástupce, který začne činit kroky k ověření možnosti substituce bezodkladně poté, co se dozví o kolizi nařízených jednání. Jen tak lze zajistit, aby měl substituční zástupce co nejvíce času na seznámení s případem, resp. aby se mohl zástupce omluvit z nařízeného jednání v případě, že se mu i přes řádnou snahu substituci nepodaří zařídit. Pokud i přes náležitou snahu zástupce nemohl substituci zajistit, je třeba, aby ihned po marném završení snahy o substituci správnímu orgánu oznámil svou omluvu z důvodu kolize termínů jednání a nemožnosti zajistit substituci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.08.2015, č.j. 9 As 68/2015-27). To však není nyní posuzovaný případ. Z argumentace žalobce obsažené v odvolání a v podané žalobě je naopak zřejmé, že zvolený zástupce ještě

před samotným podpisem plné moci věděl o skutečnosti, že se nebude moci ústního jednání dne 09.03.2016 z důvodu kolize zúčastnit. Věděl-li o překážce, která mu bránila účasti na ústním jednání, mohl tuto skutečnost s ohledem na požadavek svědomitého výkonu advokacie sdělit svému klientovi (žalobci), zastupování neakceptovat a případně žalobce odkázat na jiného právního zástupce. Jestliže se však zástupce i za této situace rozhodl plnou moc k zastupování žalobce přijmout, měl si být vědom své povinnosti nalézt za sebe substituci. Ke skutečnosti, že při posuzování bezodkladnosti omluvy je třeba zohlednit i určitý čas potřebný k prověření možnosti substituce, se váže ještě další okolnost. Tou je nutnost sdělit důvody, proč nebylo možno řešit kolizi nařízených jednání substitucí. V rozsudku ze dne 30.04.2014, č.j. 8 As 107/2013-46, Nejvyšší správní soud požadoval, aby advokát v omluvě, ve které poukázal na kolizi termínů jednání, „(...) vysvětlil a prokázal, z jakých konkrétních důvodů nebylo možné zastupování klienta vyřešit prostřednictvím substituce, případně jiným způsobem“. Obdobné požadavky vyplývají i z judikatury Nejvyššího soudu, k tomu srov. usnesení ze dne 22.05.2002, sp.zn. 29 Cdo 3063/2000, kde bylo uvedeno: „(...) omlouvá-li účastník (jeho zástupce) svou neúčast při jednání časovou kolizí s jiným soudním sporem, může být jeho omluva ve smyslu § 153b odst. 1 o. s. ř. důvodná jen tehdy, jestliže soudu oznámí také konkrétní údaje o tom, proč se nemůže jednání zúčastnit, zejména jaké jiné jednání mu brání v účasti (v jaké věci a u jakého soudu), kdy se o něm dozvěděl (že k němu byl předvolán dříve než k jednání, z něhož se omlouvá) a že časovou kolizi více jednání již nebylo možné vyřešit jinak (např. substitucí)“. Substituce je pak poměrně běžný způsob, jak vyřešit kolizi termínů jednání, a tudíž měl zástupce žalobce ozřejmit, proč ji nebylo možno využít. Jen tak totiž může žalovaný posoudit, zda je kolize jednání pro omluvu důležitým důvodem. O důležitý důvod by se nejednalo tehdy, když by substituci nic nebránilo, a přesto by zástupce žalobce nevyvinul snahu o její zajištění.

Omluva zástupce žalobce ze dne 07.03.2016 nesplnila ani požadavek na důsledné popsání důvodů, proč kolizi termínů jednání nebylo možno řešit pomocí substituce, resp. tato argumentace v předmětné omluvě zcela absentovala. Z doložené plné moci obsažené ve správním spise je přitom zřejmé, že toto oprávnění bylo do ní zaneseno. K této otázce totiž omluva zástupce žalobce zcela mlčela, byť náležitá omluva vyžaduje též existenci a sdělení důležitého důvodu, který v účasti u jednání brání. Správní orgán přitom nemá při posuzování důvodnosti omluvy povinnost vyzývat k doplnění důvodů, pro které se omlouvá. Je především v zájmu účastníka řízení, resp. jeho zástupce, jehož si účastník řízení před orgány veřejné moci zvolil, aby se o osud podané žádosti zajímal (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.10.2013, č.j. 9 As 6/2013-26). Správnímu orgánu však zástupce žalobce nedal žádnou možnost v plné šíři posoudit, zda se v případě jeho omluvy jedná o důležitý důvod, který náležitá omluva předpokládá. Nadto je třeba poznamenat, že zástupce žalobce jakožto advokát měl pro tento případ možnost zajistit zastupování jiného advokáta substitucí, avšak této možnosti nevyužil. Soud nadto k věci rovněž uvádí, že zástupce žalobce odpovídá za řádný výkon převzatého zastoupení podle zákona a pravidel svého povolání a je zcela legitimní žádat využití substituce v případě, kdy zástupce již v okamžik podpisu plné moci věděl, že nebude schopen žalobce v daném termínu zastupovat. Jestliže se zástupce žalobce rozhodl plnou moc k zastupování žalobce v řízení před správními orgány akceptovat, ačkoliv již věděl o existující kolizi jednání, měl počítat a žalobce rovněž upozornit na možné negativní následky, které s tímto rozhodnutím mohou být spojeny. Žalovaný přitom nebyl nikterak povinen vyrozumět

žalobce či jeho zástupce o tom, že jejich omluvu neakceptoval. Pokud správní orgán posoudí omluvu jako nedůvodnou, nemá povinnost o tom vyrozumět účastníka řízení či jeho zástupce, ani vyzývat k doplnění důvodů omluvy, neboť je především v zájmu účastníka řízení, resp. jeho zástupce, aby se o osud podané žádosti zajímal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.07.2014, č.j. 4 As 128/2014-26).

Zdejší soud proto uzavírá, že bylo pouze na žalobci, resp. jeho zástupci, zda se k nařízenému ústnímu jednání dostaví a využije tak svého práva na projednání přestupku v přítomnosti obviněného z přestupku, a to včetně všech s tím spojených oprávnění, jako navrhopat důkazy či činit jiné návrhy, vyjádřit své stanovisko, vyjádřit se ke všem skutečnostem, jež mu jsou kladeny za vinu, klást svědkům otázky aj. Skutečnost, že tak bez náležité a důvodné omluvy neučinil, nelze klást k tíži žalovanému, resp. správnímu orgánu I. stupně.

Soud se neztotožnil ani s námitkou, že žalobci, resp. jeho zástupci, nebyla dána před vydáním rozhodnutí možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Dle ustanovení § 36 odst. 3, věty před středníkem, správního řádu platí, že není-li stanoveno jinak, *musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.*

Účelem ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu je dát účastníkovi řízení možnost seznámit se s obsahem správního spisu v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí, tj. v době, kdy mezi seznámením se s podklady a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.02.2010, č.j. 8 Afs 21/2009-243, publ. pod č. 2073/2010 Sb. NSS). Zmiňované ustanovení předpokládá aktivní roli správního orgánu, který musí účastníky sám vyzvat, aby se k podkladům rozhodnutí vyjádřili (srov. VEDRAL, J., *Správní řád. Komentář. II. aktualizované a rozšířené vydání.* Praha: Ivana Hexnerová - BOVA POLYGON, 2012, s. 402 – 403, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.03.2016, č.j. 9 As 226/2015-44).

Toto ustanovení správního řádu bylo již vyloženo celou řadou rozsudků Nejvyššího správního soudu, a to i ve vztahu k přestupkovému řízení. Zmínit lze např. rozsudek ze dne 23.12.2013, č.j. 8 As 54/2013-29, kde bylo uvedeno následující: „V předvolání k ústnímu jednání ze dne 16. 01. 2012 magistrát poučil žalobce, že bude mít možnost u ústního jednání uplatnit svá procesní práva, mimo jiné také právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Toto poučení bylo dostatečné pro zachování práva účastníka řízení podle § 36 odst. 3 správního řádu, protože po skončení ústního jednání magistrát žádné další podklady do spisu nezařadil. Za této situace nebylo povinností magistrátu, aby žalobce znovu samostatně vyzval k vyjádření k podkladům pro rozhodnutí. Byť k poučení podle § 36 odst. 3 správního řádu nedošlo až poté, kdy správní orgán formálně ukončil shromažďování podkladů rozhodnutí, bylo z něj zřejmé, k jakému okamžiku bude správní orgán považovat podklady za úplné a dostatečné pro rozhodnutí o věci samé. Účel § 36 odst. 3 správního řádu tím byl naplněn (srov. např. rozsudky ze dne 11. 3. 2010, č.j. 5 As 24/2009 - 65, č. 2063/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 16. 5. 2012, č.j. 3 As 12/2012 - 21).“

Podstatné okolnosti posuzované věci se od citovaného rozsudku nijak neliší. Předvolání adresované žalobci obsahovalo mj. poučení, že je žalobce povinen se včas dostavit na určené místo a pokud se odmítne k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu, může být přestupek projednán i bez jeho účasti. Dále byl poučen, že má před vydáním rozhodnutí ve věci možnost vyjádřit se k jeho podkladům, že bude mít právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které mu jsou kladeny za vinu a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhopvat důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. V předvolání byl rovněž upozorněn na skutečnost, že veškeré podklady pro vydání rozhodnutí budou shromážděny k datu ústního jednání. Po skončení ústního jednání dne 09.03.2016 pak nebyly opatřovány žádné další podklady rozhodnutí. To, že žalobce svého práva na vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí bez náležité a důvodné omluvy neučinil, není pochybením správního orgánu (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 07.04.2016, č.j. 9 As 7/2016–22). Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, „(...) *byť k poučení podle § 36 odst. 3 správního řádu nedošlo znovu po provedeném jednání, tj. po formálním ukončení shromažďování podkladů rozhodnutí, bylo z něj zřejmé, k jakému okamžiku bude správní orgán považovat podklady za úplné a dostatečné pro rozhodnutí o věci samé. Vzhledem k tomu, že městský úřad po skončení jednání další podklady do spisu nedoplňoval, účel § 36 odst. 3 správního řádu byl naplněn*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 07.04.2016, č.j. 9 As 7/2016–22, k této problematice srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.12.2013, č.j. 8 As 54/2013–29).

Soud proto neměl důvod se odchýlit od závěrů vyslovených v citované části rozsudku č.j. 8 As 54/2013–29. Ostatně k obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudcích ze dne 26.06.2013, č.j. 9 As 177/2012–28, ze dne 07.04.2016, č.j. 9 As 240/2015–58, či ze dne 09.06.2016, č.j. 6 As 79/2016–24.

Žalobce pak v žalobě blíže ani nerozvedl, se kterými konkrétními podklady měl zájem se seznámit, jakou konkrétní argumentaci by použil při vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí a případně jaké důkazy by dále k uvedeným podkladům navrhoval provést. Pokud měl zájem jakkoliv brojit co do objasnění skutkového stavu řešené věci, mohl tuto argumentaci konkrétně rozvést, jak v podaném odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tak ve správní žalobě. Této možnosti však nevyužil, neboť toliko rozsáhle poukazoval na nesprávné hodnocení důvodnosti omluvy z ústního jednání správními orgány, avšak co do objasnění skutkového stavu fakticky a relevantně nenamítal nic. Není tedy zřejmé, jaký zásah do jeho práv (z materiálního hlediska) by mělo tvrzené, byť soudem neshledané, hypotetické pochybení správního orgánu I. stupně co do umožnění seznámit se s podklady řízení. I z tohoto důvodu proto soud vyhodnotil tuto námitku žalobce jako nedůvodnou.

Žalobce dále jen obecně namítal, že se správní orgány nevypořádaly s jeho námitkami, tj. za jakých okolností probíhalo vyšetření ke zjištění a zda nebyl ovlivněn alkoholem.

Jedná se tedy o námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, přičemž žalobcem byla namítána nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud

v Praze v rozsudku ze dne 26.02.1993, sp.zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že: „Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastnické námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užité argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“

Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21.12.2011, č.j. 2 As 85/2011-170, kde je mj. uvedeno: „K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11.04.2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17.12.2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.“ V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že „... je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20.06.1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26.06.1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za

důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.07.2005, č.j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29.07.2004, č.j. 4 As 5/2003-52, www.nssoud.cz). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14.11.2007, č.j. 1 Afs 53/2007 - 34 (dostupný na www.nssoud.cz), bylo vysloveno, že „... je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl“. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.01.2008, č.j. 5 As 29/2007 - 64, dostupný na www.nssoud.cz, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „... je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“. Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

Soud připomíná, že správní soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou. Obsah, rozsah a kvalita žaloby tedy předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24.08.2010, č.j. 4 As 3/2008-78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS). Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20.12.2005, č.j. 2 Azs 92/2005-58, „(...) ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (srov. k tomu obdobné závěry, vyslovené ve výše zmíněném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004-52, zveřejněném pod číslem 488/2005 Sb. NSS; z klasické starší judikatury viz např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 1. 1993, č. j. 6 A 85/92-5). Ličení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých obvyklých nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Konkretizace faktů dostatečně substancovanými žalobními body je důležitá nejen z hlediska soudu, tj. pro stanovení programu sporu a vytýčení mezí, v nichž se soud může v souladu s dispoziční zásadou pohybovat, ale má význam i pro žalovaného. Stěžejní procesní zásadou je rovnost účastníků před soudem vyjadřovaná někdy jako rovnost zbraní. Každá procesní strana by měla mít přiměřenou možnost uplatnit své argumenty za podmínek, které ji citelně neznevýhodňují v porovnání s protistranou. Provedením této zásady je potom též požadavek náležité substanciace přednesů stran: jediné tím, že strana svůj přednes dostatečně konkretizuje, umožní druhé straně k tomuto přednesu učinit vyjádření. Pokud je tvrzení jedné procesní strany jen povšechné a nekonkrétní, neví druhá strana, k čemu se má vlastně vyjádřit; tím se přirozeně snižuje i její možnost náležité procesní obrany.“

Uvedení žalobních námitek přitom není možné nahradit pouhým zopakováním či parafrází námitek uplatněných v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, neboť odvolací námítka směřují proti jinému rozhodnutí, než které je předmětem přezkumu zdejšího soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.10.2007, č.j. 8 Afs 106/2006-58). Žalobce samozřejmě může v žalobě argumentaci uvedenou v odvolání zopakovat; například tehdy, pokud žalovaný argumentaci obsaženou v odvolání dostatečně nevypořádal, popřípadě neshoduje-li se žalobce s jejím skutkovým či právním posouzením. Vždy by však měl výslovně uvést, které závěry krajského soudu pokládá za nedostatečné, respektive nesprávné. Neučiní-li tak, je krajský soud oprávněn zabývat se posouzením zákonnosti napadeného rozhodnutí pouze v obecné rovině. V opačném případě by totiž popřel dispoziční zásadu a za žalobce by v podstatě domýšlel, v čem je napadené rozhodnutí nesprávné (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.03.2016, č.j. 3 As 137/2015-45).

Jde-li o žalobní tvrzení nevypořádání se s odvolacími námitkami, tak žalobce jen obecně odkázal na část žaloby, ve které je shrnuto jeho odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí; konkrétně se jednalo o námitku týkající se skutečnosti, za jakých okolností probíhalo vyšetření ke zjištění, zda žalobce nebyl ovlivněn alkoholem. Žalobce tak proti vypořádání námitek správními orgány brojil značně stručnou a obecnou argumentací, která sestávala z odkazu na skutečnosti uvedené v odvolání proti původnímu rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 09.12.2015, jež bylo následně žalovaným zrušeno. Soud k věci uvádí, že předmětnou námitkou žalobce uvedenou v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 09.12.2015, se správní orgán velmi podrobně, srozumitelně a dostatečně vypořádal na straně 4 svého následného rozhodnutí. Výslovně k tomu uvedl: *„K vyjádření obviněného, že byl na soukromém pozemku (v době, kdy ho policie vyzývala k předložení dokladů a i k dechové zkoušce) správní orgán uvádí, že policisté dohledali obviněného podle nabouraného vozidla, které bylo zaparkované v areálu zemědělského družstva, ve kterém má obviněný svou firmu. Areál je přístupný a policisté s obviněným hovořili před jeho firmou. Ani časový odstup od způsobené dopravní nehody (nehoda způsobena v 15:25 hodin) nemůže mít vliv na oprávněnost výzvy k dechovým zkouškám (jedna dechová zkouška v 16:42 hodin) a lékařskému vyšetření. V tomto případě odkazuje správní orgán na obdobný případ řešený v judikatuře Nejvyššího správního soudu – rozsudek č.j. 2 As 1/2011 – 60 ze dne 22.02.2011 (...). Obviněný, jako řidič motorového vozidla, byl povinen se na výzvu policisty odbornému lékařskému vyšetření podrobit a s policisty spolupracovat na objasnění dopravní nehody. Dle svědeckých výpovědí byl obviněný na místě nehody srozuměn s tím, že P. F.nesouhlasí s vyřízením škody dohodou mezi ním a obviněným a že na místo proto volá Policii ČR, aby celou událost prošetřila. Obviněný byl srozuměn s tím, že na místo dorazí policisté a proto mohl očekávat, že ho tito policisté budou kontaktovat. To, že obviněný, jak sám uvádí, požil alkohol po nehodě, není v rozporu se zákonem o silničním provozu, neboť požití alkoholu po nehodě se musí zdržet řidič v případě, že se jedná o nehodu, kterou by bylo povinností oznámit policii. V tomto případě povinnost oznámit nehodu policii nevznikla, ale vznikla povinnost sepsat společný záznam o nehodě. Provedeným lékařským vyšetřením s odběrem biologického materiálu by bylo možno zjistit, zda obviněný pil alkoholické nápoje pouze po nehodě, nebo i před nehodou. Proto byl obviněný policisty vyzván k opakované dechové zkoušce a následně i k lékařskému vyšetření s odběrem biologického materiálu. Souvislost mezi oprávněnou výzvou policie a účastí obviněného jako řidiče v provozu na pozemních*

komunikací byla tímto dána.“ Soud tedy považuje za nepochybné, že se s předmětnou námitkou dostatečně podrobně vypořádal již správní orgán I. stupně, přičemž tuto neshledal důvodnou.

V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí k objasnění skutkového stavu žalobce jen stručně a obecně uvedl: *„Vzhledem ke skutečnosti, kdy správní orgán zcela jednoznačně nerespektoval výše zmiňovaná procesní práva obviněného, se nevyjadřuji v této fázi ani ke skutkovým zjištěním a závěrům správního orgánu, která se navíc nevypořádala nikterak ani s mými předchozími odvolacími námitkami.*“ Lze zdůraznit, že žalobce má vždy výslovně uvést, které závěry rozhodnutí správního orgánu považuje za nedostatečné či nesprávné, a pokud tak neučiní, je odvolací správní orgán oprávněn zabývat se posouzením zákonnosti prvostupňového rozhodnutí pouze v obecné rovině. Platí pak přímá úměra mezi kvalitou odvolací námitky a kvalitou jejího následného vypořádání odvolacím správním orgánem. Pokud tedy žalobce v podaném odvolání pouze stručně a nekonkrétně vyjádřil svou argumentaci stran vypořádání jeho předchozích odvolacích námitek. Za těchto okolností žalovaný nepochybil, pokud odvolání žalobce posoudil jen v obecné rovině. Žalovaný přitom v napadeném rozhodnutí mj. uvedl: *„Správní orgán I. stupně postupoval v souladu s ustanovením § 3 správního řádu a zjistil v přestupkovém řízení stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad napadeného rozhodnutí s požadavky zákonnosti. Spáchání přestupků odvolatelem podle § 125c odst. 1 písm. d) a k) zákona o silničním provozu bylo na základě shromážděných podkladů spolehlivě zjištěno a prokázáno. Podle názoru krajského úřadu provedl správní orgán I. stupně dokazování v takovém rozsahu, aby ve věci přestupků odvolatele mohl objektivně rozhodnout. (...) Odvolatel ve svém odvolání neuvedl žádnou další námitku proti napadenému rozhodnutí, a proto krajský úřad přezkoumal pouze soulad napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Jelikož krajský úřad neshledal nesoulad napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy, odvolání odvolatele podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.*“ Soud k věci dále uvádí, že správní orgán I. stupně se podrobně vypořádal se všemi námitkami žalobce a není tedy vadou řízení, pokud se žalovaný s jeho názory ztotožnil, aniž by v odůvodnění napadeného rozhodnutí závěry obsažené v prvostupňovém rozhodnutí rozsáhle opakoval. V tomto směru postačuje pouze obecné shrnutí, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, přičemž ze strany žalovaného nebyl zjištěn žádný nesoulad prvostupňového rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, s právními předpisy. Takový postup lze akceptovat a to především za situace, kdy žalobce v tomto ohledu žádnou konkrétní odvolací námitku, jež by opodstatňovala podrobnější vypořádání případné odvolací námitky žalovaným, ani nevzněl. Ve stejném duchu přitom žalobce ke své argumentaci přistoupil rovněž v podané správní žalobě, když vypořádání svých námitek shledal nedostatečným, aniž by je blíže specifikoval. Soud se proto obecně zaměřil na přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí (jakož i prvostupňového rozhodnutí) a dospěl k závěru, že argumentace žalovaného i správního orgánu I. stupně je dostatečná. Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů je seznatelné, jakými úvahami se správní orgány řídily a co považovaly za podstatné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v rozhodnutí vyslovil správní orgán I. stupně, jakož i žalovaný, je zřetelná. Napadené i prvostupňové rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného

rozhodnutí pro nedostatek důvodů za nepřipadnou. Soud proto tuto námitku žalobce shledal rovněž nedůvodnou.

VI. Závěr a náklady řízení

Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek. Skutkový stav věci byl tedy zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. dubna 2018

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.